

catequesi quaresmal

a partir del CD "40 dies" del grup CTF

3er diumenge de quaresma (cicle C)

Déu és pacient

Quantes vegades pots esperar per veure els fruits?

Pàgina 2

Els fruits que Déu vol és l'amor

Creus que Déu troba aquests fruits en tu?

Pàgina 2-5

Viure avui es obres de Misericòrdia

Com les podem viure en el nostre dia a dia?

Pàgina 5

Deixa que la Paraula ressoni dins teu!

LA FIGUERA (Lc 13, 1-9; Sl 50)

mim Sol
Heu vingut un altre cop
mim Sol
i tampoc no n'heu trobat.
mim Sol
Fa tres anys i sempre igual:
mim Sol
La figuera no fa fruit!

Do Sol
Éreu just quan donàveu la sentència
Do Re
irrepressible en el vostre veredicte...

Pare meu, si us enutgeu
no us oblideu de compadir!
Cavaré la seva terra,
potser fa fruit d'ara endavant...

Éreu just quan donàveu la sentència
irrepressible en el vostre veredicte...

Sol
Déu meu!
mim
Déu que em salveu!
Do
Obriu-me els llavis
lam
i cantaré
re
la salvació!

Sol
No em demaneu
mim
compte de la sang
do
que he vessat
lam
i aclamaré
re
el vostre perdó! (2)

Heu vingut un altre cop
i tampoc no n'heu trobat.
Fa tres anys i sempre igual:
La figuera no fa fruit!

Escoltem la cançó!

Quan escoltis la cançó
deixa que la música i la
lletra et puguin
interpel·lar.

Si ho necessites la pots
escoltar més d'una
vegada.

Si t'agrada cantar, fes-la
teva i, si amés toques la
guitarra, prova de tocar-la
tu mateix/a.

Marca les expressions o
frases que més et
sorprenquin, encara que
no les acabis d'entendre
del tot.

Si vols, quan facis
pregària, pots repetir la
tornada com a cant
meditatiu...

Agafa l'evangeli i llegeix amb atenció la cita Lc 13, 6-9

Tema a treballar: Els fruits que el Senyor espera de nosaltres són les obres de misericòrdia

a) *La misericòrdia fa a Déu infinitament pacient*

- *Tres anys sense fruits*

Novament, ens trobem en el text bíblic un número, en aquest cas el tres, que és plenament simbòlic i que apareix molt en la Bíblia. Veiem-ne alguns exemples:

- A Gn 22,4 Abraham al tercer dia de camí veu la muntanya on ha de pujar per a sacrificar el seu fill Isaac. Aquests tres dies de camí li serveixen per a prendre total consciència del que està a punt de fer i fer-ho amb plena llibertat.
- A Ex 19,11 el Senyor dóna tres dies al poble perquè es preparin per a poder veure la seva presència. Cal una preparació conscient, plena, profunda, total,... per això cal un temps suficient com són tres dies.
- Quan es feia un sacrifici de comunió, segons Lv 7,17 i 19,6, hi havia tres dies per a menjar la carn sacrificada, sinó s'havia de cremar. Es considerava que tres dies ja era un temps suficient per a complir amb els rituals previstos.
- Jonàs va estar tres dies i tres nits dins del gran peix (Jn 2): temps suficient perquè pugui reflexionar sobre allò que ha fet (escapar-se per a no complir amb la missió que el Senyor li havia confiat) i poder demanar perdó i auxili al Senyor.
- Jesús ressuscità al tercer dia: va experimentar plenament la mort.

→ Com hem pogut veure en aquests exemples, per a la Bíblia el número tres expressa plenitud, manifesta un temps suficient, comporta una experiència viscuda totalment i amb plena consciència.

- *Encara un any més*

Així doncs, tres anys, des de la concepció bíblica, és ja un

temps ple, un temps suficient per a fer-se conscient plenament de la realitat, és viure totalment una experiència. Podríem dir que significa, per a l'amo de la figuera de la paràbola (que la tradició cristiana ha identificat amb el Pare), arribar a la conclusió de «no hi ha res a fer». La proposta del pagès (que la tradició cristiana ha identificat amb Jesús) que esperi un any més, significa excedir ja la plenitud del temps suficient per a fer una experiència completa i total. Doncs, així actua Déu: la seva paciència no s'esgota amb els tres anys. I és clar que esperarà un any més. Perquè Ell sempre supera els límits, perquè Ell no té límits. Déu sempre excedeix quan es tracta de paciència, d'amor i de misericòrdia.

- *Només un any més?*

La proposta del pagès és aquesta: Deixa-la un any més; si després continua sense donar fruits fes-la tallar. Vosaltres creieu possible que Aquell que ha accedit a superar la plenitud de la paciència arribarà mai a esgotar-la? Però això no vol dir que nosaltres ens haguem de quedar passius. Ben al contrari, la seva paciència infinita, el seu amor infinit que es tradueix en aquesta proposta del pagès: «La cavaré tot al voltant i hi tiraré fems», ens ha d'esperonar a donar fruits i a donar-los amb abundància. I quins són els nostres fruits que el Senyor espera recollir?

b) *Els nostres fruits són les obres de misericòrdia*

En aquest Any Sant de la Misericòrdia, el Papa Francesc ens diu: «El meu viu desig és que el poble cristià reflexioni durant el Jubileu sobre les obres de misericòrdia corporals i espirituals. Serà una manera de despertar la nostra consciència, moltes vegades ensopida davant el drama de la pobresa, i per entrar encara més en el cor de l'Evangeli, on els pobres són els privilegiats de la misericòrdia divina. La predicació de Jesús ens presenta aquestes obres de misericòrdia perquè puguem adonar-nos de si vivim o no com a deixebles seus.» Així doncs, us convidem a reflexionar sobre les 14 obres de misericòrdia, o potser sobre algunes d'elles.

Per a preparar aquests senzills subratllats que us oferim per a cada obra de misericòrdia hem utilitzat el Subsidi per al Jubileu de la Misericòrdia «Les obres de misericòrdia corporals i espirituals», del Pontifici Consell per a la Promoció de la Nova Evangelització, preparat pel Prof. Salvador Pié-Ninot

Les paraules "clau" del text són la manca de fruits d'amor de la nostra vida, la paciència del Pare i la intercessió del Fill.

- *Les obres de misericòrdia corporals*
- Donar menjar al famolenc

En el Pare nostre demanem: «Doneu-nos Senyor el nostre pa de cada dia». El pa és símbol de tot allò que és necessari per a viure. El Papa Benet XVI en l'encíclica *Caritas in veritate* deia: «la fam causa encara moltes víctimes entre tants Llätzers als qual no se'ls consent asseure's a la taula del ric epuló (...) en l'era de la globalització, eliminar la fam en el món s'ha convertit també en una meta que s'ha d'aconseguir per a salvaguardar la pau i l'estabilitat del planeta. La fam no depèn tant de l'escassetat material com de la insuficiència de recursos socials»

- Donar beure a qui té set

En el *Missatge al Poble de Déu* del Sínode de Bisbes sobre la Nova Evangelització llegim: «Ens deixem il·luminar per una pàgina de l'evangeli: la trobada de Jesús amb la dona samaritana (cf. Jn 4,5-42). No hi ha home o dona que en la seva vida, com la dona de Samaria, no es trobi al costat d'un pou amb un càntir buit, amb l'esperança de saciar el desig més profund del cor, aquell que només pot donar ple significa a l'existència. Avui són molts els pous que s'ofereixen a la set de l'home, però convé discernir per a evitar aigües contaminades. És urgent orientar bé la

recerca, per no caure en desil·lusions que poden ser ruïnoses.» El Papa Francesc en la *Laudato si* diu: «L'accés a l'aigua potable i segura és un dret humà bàsic, fonamental i universal, perquè determina la supervivència de les persones, i per tant és condició per a l'exercici dels altres drets humans. Aquest món té un greu deute social amb els pobres que no tenen accés a l'aigua potable, perquè això és negar-los el dret a la vida radicat en la seva dignitat inalienable.»

- Vestir el despullat

Cal recordar la figura de Sant Martí de Tours que l'hivern del 337, quan troba prop de la porta de la ciutat un captaire tremolant de fred a qui dona la meitat de la seva capa, ja que l'altra meitat pertany a l'exèrcit romà en què serveix. A la nit següent, Crist se li apareix vestit amb la mitja capa per a agrair-li el seu gest. Sens dubte es tracta d'una realització concreta d'aquesta obra de misericòrdia. A la Bíblia hi ha una nuesa negativa: la nuesa humiliada del marginat, tal com es narra en el llibre de Job parlant dels pobres: «Passen la nit despullats, sense cap cobertor, sense cap abrigall que els resguardi del fred... Privats de roba, han d'anar nus; estan afamats» (Jb 24,7.10). De fet, la Bíblia proposa una actitud de compassió envers la nuesa: «Comparteix... els teus vestits amb el qui va despullat» (Tb 4,16); i lloa a qui «dóna segueix a la pàgina següent...

Analitza la teva realitat a la llum de l'Evangeli...

1. Qui és l'amo de la vinya?
2. Qui s'ha d'identificar amb la figuera?
3. Quins fruits espera trobar Déu en nosaltres? En troba?
4. Quines són les obres de misericòrdia que et resulten més difícils de viure?
5. Què passa si no acabem de donar fruit?
6. Qui és Aquell que intercedeix per tal que tinguem una nova oportunitat de donar fruits?
7. Com podem preparar la nostra terra (entorn) i donar fruits la propera vegada?

No em demaneu compte de la sang que he vessat i aclamaré el vostre perdó...

vestits al qui no en té» (Ez 18,16) i a qui «vesteix el qui va despullat» (Is 58,7).

- Acollir el foraster

L'hoste que passa i demana el sostre que li fa falta recorda a Israel la seva condició passada de foraster i estranger de pas sobre la terra: «Quan un immigrant vingui a instal·lar-se al costat vostre, en el vostre país..., considereu-lo com un nadiu, com un de vosaltres. Estima'l com a tu mateix, que també vosaltres vau ser immigrants en el país d'Egipte» (Lv 19,33-34). Aquest foraster té necessitat de ser acollit i tractat amb amor, en nom del Déu que l'estima (cf. Dt 10,18). En la tradició cristiana sobresurt la *Regla de sant Benet* (segle V), que exhorta els monjos a l'hospitalitat: «Tots els forasters que es presenten han de ser acollits com el Crist, ja que ell un dia us dirà: "Era foraster i em vau acollir"».

- Assistir els malalts

El testimoni sobre l'acte de visitar els malalts ho descriu el Siràcida com a acte d'amor cap al visitant: «No deixis de visitar els malalts, que amb coses així et faràs estimar» (Sir 7,35). Segons Mt 25,36 el malalt té una dignitat que ha de ser reconeguda, ja que és el mateix Crist. El malalt té una sacramentalitat crística que el converteix en sagrament de Crist. Una perspectiva així exigeix el visitant que descobreixi en la seva trobada amb el malalt pobre i desvalgut un camí i una interpel·lació que pugui conduir-lo a assemblar-se a Crist que «essent ric, es va fer pobre» (2Co 8,9).

- Visitar els presos

En el rerefons d'aquesta obra de misericòrdia hi ha aquells llocs emblemàtics de la Bíblia que anuncien als presos la llibertat (cf. Is 61,1; Lc 4,18). Una pastoral que presti atenció als presos haurà d'orientar-se també als seus familiars, donant-los recolzament perquè puguin assistir el millor possible els presos. Les formes de presència cristiana en les presons són múltiples i creatives, en definitiva, el visitar els presos no pot separar-se d'un treball polític i d'una reflexió que en nom de la dignitat de l'home i dels drets humans cerqui entreveure formes de pena que no privin de la llibertat, però que prevegin actes de reparació.

- Enterrar els morts

A Israel ser privat de sepultura era vist com un mal horrible (cf. Sl 79,3). Aquesta obra de misericòrdia està íntimament lligada amb l'esperança cristiana i la fe en la resurrecció.

• *Les obres de misericòrdia espirituals*

- Donar consell a qui el necessita

La tradició bíblica posa de relleu la importància del consell: «Molts bons consellers salven» (Pr 11,14). «El consell del savi és com una font d'aigua viva» (Sir 21,13). Si mirem el moment present podem dir que potser el més urgent és aconsellar provocant interrogants, particularment quan hi ha en joc el sentit de la vida i el futur, amb les preguntes de fons que caracteritzen el

*éreu just quan donàveu la sentència,
irreprovable en el vostre veredict*

Salm 50

recorregut de l'existència humana: ¿qui sóc?, ¿d'on vinc i on vaig?, ¿per què existeix el mal?, ¿què hi ha després d'aquesta vida?

- Ensenyar a qui no sap

«¿Ho entens, això que llegeixes?» (Ac 8,30), li demana Felip al funcionari que està llegint el profeta Isaïes. I aquest li respon: «¿I com puc entendre-ho, si ningú no m'hi ajuda?» (Ac 8,31). En aquest marc sorgeix una feina fonamental i important com és ensenyar a «donar una resposta a tothom qui us demani raó de la vostra esperança» (1Pe 3,15).

- Corregir a qui va errat

És una obra de misericòrdia inspirada en un text de Mateu: «Si el teu germà et fa una ofensa, vés a trobar-lo i, tot sol amb ell, fes-li veure la seva falta. Si t'escolta, t'hauràs guanyat el germà. Si no t'escolta, crida'n un o dos més, perquè tota qüestió ha de ser resolta per la declaració de dos o tres testimonis. Si tampoc no els escolta, digues-ho a la comunitat reunida. I si ni tan sols escolta la comunitat, considera'l un publicà» (Mt 18,15-17). S'ha de fer notar que la correcció fraterna s'ha de realitzar no com un judici sinó com un servei de veritat i d'amor al germà. Aquesta correcció fraterna s'exercita amb fermesa (cf. Tt 1,13), però sense asprors (cf. Sl 6,2), sense exacerbar o humiliar el qui és amonestat (cf. Ef 6,4). La correcció fraterna exigeix discerniment: escollir el moment oportú; exercitar-la de forma que creixi i no minvi l'estima que el germà té de si mateix; evitar que sigui l'única manera amb la qual hom es relaciona amb aquell germà; exercir-la sobre coses veritablement essencials; tendir a alliberar i no tant a jutjar i condemnar; corregir sabent que hom també és pecador i necessitat de correcció.

- Consolar a qui està trist

Déu és qui conforta el seu poble amb la bondat d'un pastor (cf. Is 40,11; Sl 23,4), l'afecte d'un pare, l'ardor d'un nuvi i d'un espòs (cf. Is 54) i amb la tendresa d'una mare (cf. Is 49,14s; 66,11-13). Pau esbossa les bases d'una teologia cristiana de la consolació en la seva presentació a la segona carta als Corintis: «Beneït sigui el Déu i Pare de nostre Senyor Jesucrist, Pare entranyable i Déu de tot consol. Ell ens conforta en totes les nostres adversitats, perquè nosaltres mateixos, gràcies al consol que rebem de Déu, sapiguem confortar els qui passen alguna pena» (2Co 1,3-4).

Actualitza-les

Individuals

- Ajudar a trobar treball
- Acollir i integrar el refugiat, l'immigrant, el sense sostre
- Educar i refer la vida del delinqüent
- Rescatar el captiu de la droga
- Dignificar qui s'ha prostituït
- Comprar segons el "comerç just", aquells productes que no esclavitzin els més pobres
- Contribuir a fer de les ciutats espais acollidors i agradables per a viure-hi

Col·lectives

- Promocionar els pobles subdesenvolupats
- Defensar els drets dels marginats
- Combatre les injustícies i l'opressió
- Defensar el desarmament, la no violència
- Alliberar de la tirania del consum
- Preservar la Creació, treballar per l'ecologia.
- Col·laborar amb les campanyes contra la fam.

- Perdonar les ofenses

La història de la revelació bíblica és la història de la revelació del Déu capaç de perdonar (cf. Ex 34,6s; Sl 86,5; 103,3). Jesús afirmarà: «Ja sabeu que es va dir: Ull per ull, i dent per dent. Doncs jo us dic: No us hi torneu, contra el qui us fa mal... Estimeu els vostres enemics, pregueu pels qui us persegueixen... Perquè, si estimeu els qui us estimen, ¿quina recompensa mereixeu? ¿No fan el mateix els publicans?» (Mt 5,38-39.44-47). No es pot negar que l'amor als enemics des d'un punt de vista humà és segurament la prescripció més exigent de Jesús, essent considerada des d'antic com el signe distintiu de la vida i de la conducta cristiana. Deia Sant Tomàs d'Aquino que el perdó dels enemics «pertany a la perfecció de la caritat».

- Suportar amb paciència les persones molestes

La tradició sapiencial subratllarà amb força que enfront de germans que irriren el savi recorda que «val més ser pacient que valent, dominar-se, més que conquerir ciutats» (Pr 16,32). Job serà el paradigma de la paciència. En la Carta de Jaume es parlarà de la paciència de Job, precisant que és expressió de la misericòrdia del Senyor (cf. Jm 5,11). L'himne paulí de l'amor proclamarà que «l'amor és pacient» i que «tot ho suporta» (cf. 1Co 13,1-13). La paciència és un art. Ho és en suportar pacientment de forma lliure i amorosa una relació amb qui és potser fastigós, avorrit, lent, ja que això està en línia amb l'amor de l'enemic. I, al seu torn, ho és quan aquesta actitud propicia una reflexió sobre un mateix per tal de descobrir en nosaltres allò que també és molest i insuportable per als altres.

- Pregar a Déu pels vius i pels difunts

La pregària és com una conclusió de les obres de misericòrdia, perquè ella sosté totes les obres de misericòrdia. Quan es prega per algú vivent, se'l situa sota la mirada amorosa i provident de Déu i s'invoca per a ell el do de Déu i la seva benedicció, perquè el sostingui en el camí de la vida. Això no significa que s'hagi d'esperar necessàriament el compliment concret de tot allò pel qual s'hagi pogut demanar, sinó que amb motiu d'una demanda concreta, l'oració cristiana d'intercessió situa tota petició en el context més ample de la invocació central de Crist en el Pàrenostre quan demana: «Que es faci la teva voluntat aquí a la terra com es fa en el cel». I, en aquest sentit, la pregària d'intercessió primàriament prepara i disposa a acceptar i viure la voluntat de Déu, sigui quina sigui. D'altra banda, l'Esclat para també de l'oració pels morts basant-se en la fe en la resurrecció, ja que «si no hagués esperat que els caiguts en la batalla un dia ressuscitarien, hauria estat superflu i ridícul de pregar pels difunts» (2Ma 12,44).

Possibles activitats:

- 1) Preneu cadascuna de les obres de misericòrdia i responeu a aquestes dues qüestions:
 - a) En la meua vida l'he practicat mai?
 - b) Com la puc fer realitat a partir d'ara?
- 2) Feu la vostra llista d'obres de misericòrdia actualitzada i concreta.
- 3) Escriu les entitats que coneixes que duen a terme les diferents obres de misericòrdia.